

■ ...500 éve óriási pestisjárvány volt Magyarországon. Magyary-Kossa Gyula gyűjteményében olvasható, hogy Ulászló király gyermekeivel együtt Budáról Pozsonyba menekült. Amikor ott is felütötte a fejét a kórság, Morvaországba távozott, és az ország kormányzását Perényi Imre nádorra és Bakócz Tamás hercegprímásra bízta. A pestist követő években nagy inség volt például Temes megyében is. Werbőczy István a kivételes törvényeket a ragály megszűntéig el is halasztotta. A szörnyű közállapotok hatására a nép csatlakozott Dózsa György keresztes hadához.

■ ...Szélsőséges életkorok! Mint köztudott Pozsonyban található a magyar történelem egyik jeles színhelye, a Szent Márton-székesegyház. Ebben a díszes templomban 1563 és 1830 között 19 alkalommal helyezték magyar királyoknak vagy királynéknak a fejére Szent István koronáját. 1687. december 9-én koronázták meg I. Józsefet, aki akkor kilencéves volt (csak 1705-ben, apja halála után lépett a trónra). Az új királyt azért koronázta meg együtt a primás és a nádor, mert a 95 éves (!) Széchenyi György primásnak feltehetően szüksége volt a nádor fizikai segítségére.

■ ...Händel, a nagy német zeneszerző Londonban élt, és mindörökre aggregény maradt. Amikor 1759. április 14-én, 74 éves korában a brit fővárosban meghalt, hagyatékában 72 darab parókát találtak. Minden alkalomra volt megfelelő vendéghája.

■ ...Érdekes története van a világ első ejtőernyős ugrásának. André Jacques Garnerin hajtotta végre Párizsban 1797. október 27-én. A férfiú meleg levegős ballonnal járta az országot, felemelkedéseit mutatványként bemutatva. A jelzett napon 17 óra 28 perckor emelkedett 700 méter magasba, azonban a ballon egyszer csak felrobbant. A nagyszámú nézősereg azt hitte Garnier-nak vége, ő azonban a 10 méter átmérőjű, 36 zsinórral ellátott vászon ejtőernyőjével ereszkedett lefelé. A kupola közepén nem volt lyuk, így instabil volt és hatalmas kilengéssel süllyedt. Az irányíthatatlanság miatt a felszállás helyétől 1 kilométerre, a Plaine Monceau környékén landolt.

■ ...Fellegi Ferenc (1900–1966) az orvosi

diploma megszerzése után a Zeneakadémiát is elvégezte. Elsősorban német zenei színpadokon lépett fel. 1937-ben tért vissza Budapestre, és mindkét foglalkozását tovább gyakorolta.

■ ...Vitán felül áll, hogy a világ fotóművészetének egyik kiemelkedő alakja Brassai. Csak így, utónév nélkül. A magyar Halász Gyula 1919-ben hagyta el az óhazát. Amikor új nevet választott, mivel 1899. szeptember 9-én (számismertika! – négy 9-es) Brassóban született, e város nevét vette fel. Azért írt az utolsó betűre, az i-re két pontot, hogy azt is kiejtsék. Híres könyve a *Beszélgetések Picassóval*. Sikereiben gazdag életét választott új hazájában, Franciaországban 1984. július 8-án fejezte be.

■ ...2009-ben a Szegedi Móra Ferenc Múzeum gondozásában az 1993-as kiadás bővített változatoként *Szent-Györgyi Albert emlékezete képzőművészeti alkotásokon* címmel jelent meg szép kivitelű könyv. A kötetet dr. Bóna Endre ny. fogorvos, neves orvosnumizmata állította össze. Az olvasó a fényképek és a részletes leírások alapján megismerheti a Nobel-díjas orvostudósunkról készült 64 érmet, 13 mellszobrot és 5 emléktáblát.

■ ...A dél-afrikai labdarúgó-világbajnokságon a részt vevő 32 nemzeti válogatott közül Anglia, Németország és Olaszország mind a 23 játékosa a saját hazája bajnokságában játszó volt, míg másik végletként Nigéria mind a 23 játékosa idegenlégiós, Kamerun és Uruguay csapatában pedig csak 1-1 hazai játékos szerepelt.

■ ...Ez év augusztusában Magyarország a Margitszigeten rendezi az Úszó-Európa-bajnokságot. Érdemes feleleveníteni, hogy 84 évvel ezelőtt volt először kontinensbajnokság, és az is Budapesten volt! Mégpedig a ma már nem látható Császárfürdő versenyszodában. Az Irgalmas rend által működtetett Császárfürdőben már 1860-ban épült női és férfi uszoda. 1925-ben a magyar tartományfőnök kinevezte a Császárfürdő új igazgatóját, Mura Fülöp rendtagot. Ő elhatározta, megszervezte és kivitelezte Budapest első versenyszodájának felépítését. A munka gyors iramban folyt, egy év alatt állt a létesítmény, és 1926. augusztus 18–22. között sor kerülhetett a kontinensviadalra. (GB)